

הנודר מן המבושל פרק ששי נדרים

עין משפט
נר מצוה

ה א מיי פ"ה מה' לני
ה מקדש הלוי:
ו ב ג מיי פ"ט מה'
נדרים הלוי טו"ש
י"ד ס' ר"ז ט"ו ב:

הגהות הב"ח
(א) משנה שאיני טועם:

פירוש הרא"ש

דיקולא רבה וחפיה
בופרא. לקח סל גדול
ותפחו צופת: ליביל לי
מיה. ימרו: בריקורא
דאמך ובקריני דאבך.
דאמך אמך מוקדת לפני
ואמך מוכרי: תרמי לי
נפלא. תמוג לי הכוס:
תועה אחת בה. שמתין
נשומין והולין אחר
משכב זכור: ובי"ד יש בה.
נעמה עליו בלאה מנוה על
המה: בסום יבכמו את
ראשיהם. כסוקמת היה
שלאו על זה כלל עיקרו
של זה ובכ"ז איירי ממכבי
בקהל ויון לא ימו כל
כסן מכלל דרך לאו כלל
כסן איירי ועוד דבישא
מכיו ורשאם לא יגלו
והיינו בשאר כהנים: קרא
קרקואי. לנעין של אמו
מקום: ובדלעת הרמוצה.
לדעת העמונה ברמך כל
לדעת העמונה ברמך קרא
לדעת העמונה ברמך קרא
לדעת הרמוצה: בלאים
עם הרמוצה. אלמא מין
כפי עלמו הנקרא כל על
שם מחמתו המינין גינולין
לנעין ברמך אל שר
מני לנעין אל תקלאים
קפ"י אס טומין אותן
ברמך: (מתני') שכבר
יד לקדשה קודם שירד
לאילפם. שמשלן אמו
קלת מחילה קודם שמתגין
אותו באילפם: מן היווד
באילפם מותר ביודר
לקדשה. כי היווד לקדשה
אין דרך לתמו באילפם
יש מפשע אפי' אס
אחר קדמיהו באילפם
שירד לקדשה תמלה כי
שחלת ירמחו לאילפם:
מן הנעשה בקדשה מותר
בנעשה באילפם. אפי'
הנעשה בקדשה משמע
שנגמר בקדשה: מותר
בנעשה בקדשה. אפילו ירד
לאילפם תמלה:

דיקולא רבה. סל גדול: חפיה כופרא. טח אומו צופת כדי
שלא יאלו החטים מתוך נקבי הסל: וסחפיה על רישיה. הפכו על
ראשו: ליכיל לי מר. ימדוד: חטים דרשינא. שהלוייתך. ולבדיחותא
קאמר: נקדווא דאנוך. שירקד אציק לפני כשאשתה: ובקיקני
דאמך. שתהא אמך מוקקרת ומזמרת:
מאי סועבה. דכתיב גבי משכב זכור:
נעלא. כלי קסו: **תועה אשה זה.**
שמניח משכבי קסו והולך אלל זכר:
מאי סבל. דכתיב גבי אשה הנרבעת
לבהמה: סבלין יש זה. בתמיה:
מאי שיא. הוה איה מלווה ציאות.
כלומר הילך מנחת זן מינה לילך
אלל הבהמה: זו מה היא. לשון ספק
שאין ידוע ממני היא מתעבדת:
ספורפא יחידא. תספורת נאה:
כז עקרו על זה. נמלכס היה שלל
יעלה אחד מן השערות על חצירו:
קרקואי. על שם מקומן: **לדעס**
ארמיס היא **לדעס המלריס.** כלומר
זו היא לדעס המלריס: והיא **ללאיס**
עס הרמוזה. אלמא לאו טמונה
ברמך קאמר אלל מין לדעס היא
שנקראת מרמוזה: **מתני' הנודר**
ממעשה קדשה אינו אסור אלא
במעשה רחשא. מפרש צירושלמי
איהו מעשה רחשא כגון חילקא
טרגיין וטקני סלת ואורו זריר וערסן
והיינו דקאמר אינו אסור אלל
ממעשה רחשא ונקראת רחשא על
שם שרין לרמיה ולכלל הרבה:
גב' שכן ירד לקדשה קודם שירד
לאילפם. כך היה דרכן במעשה אילפס
שהיו מרחמיין אותו בקדשה רחשה
לקדשה. קמ"ל דלא מימא כל שחרמימו
אותו רחשה קלה כמו שירד לאילפס
יורד לאילפס מיקרי מפני שהוא מוכן
לכך אע"פ שעדיין לא ירד קמ"ל ללא.
לכן נראה צעני: מן הנעשה בקדשה
מותר בנעשה באילפס. משום דנעשה
גמר עשיה משמע ומשום הכי מותר
בנעשה באילפס אף על פי שכבר
ירד לקדשה משום דמ"מ גמר עשייתו
לא היה בקדשה: מן הנעשה
באילפס מותר בנעשה בקדשה.
כלומר אף על פי שאמר מכן הוירדו
באילפס שרי כיון דגמר עשייתו
בקדשה היה. כך נראה צעני:
הנודר מן היווד לתגור אינו אסור
אלא **בפת.** דקתס יורד לתגור
משמע פת. ואס אמר כל מעשה
תגור עלי אסור בכל הנעשה בתגור:
מתני'

עלי אסור בכל הנעשים בתגור:
מתני'

דכל גריוא דבעינא. בלחיה מדה שארצה לקח: חפיה כופרא.
זיפתו מבחון כדי שיחזיק החטים: ליכיל לי. ימדוד לי: דרשינא כד.
כלומר שאתה חייב לי: שתינא המרא נקדווא דאנוך. שאציק
ירקד: ובקיקני דאמך. בזמיתגה שאמך תמוג לי הכוס: מאי
סועבה. עשו שניהם: **תרמי לי**
נעלא. תמוג לי הכוס כמו אנטל:
תועה אשה זה. כלומר שזמית את
אשתו של היתר ותפס וזו של זנות:
כי עניינא קמא. תיתי דביתכי תירמי
לי ולדידיה א"ל קוס רקוד לי: **מאי**
סבל. דכתיב: ואשה לא תעמוד לפני
קפרא לברתיה דרבי למחר שתניא חמרא
בריקודא דאבך ובקורקני דאמך בן אלעשה
חתניה דרבי הוה ועשיר גדול הוה אומניה
לבי הילולא דרבי שמעון ברבי א"ל בר
קפרא לרבי מאי יתועבה כל דא"ל רבי דהכין
הוא תועבה פרכה בר קפרא א"ל פרשיה
את א"ל תיתי דביתכי תירמי לי נמלא אתת
רמיא ליה א"ל לר' קום רקוד לי דאימר לך
הכי אמר רחמנא תועבה תועה אתה בה
לכסא אחרינא א"ל מאי תבא א"ל כי עניינא
קדמאה א"ל עיביד לי דאומר לך עבד אמר
ליה תבל הוא תבלין יש בה מי שניא הדא
ביאה מן כולהון ביאות אמר ליה ומאי
צוימה אמר ליה עיביד כי עניינא קדמאה
עבד ואמר ליה זו מה היא לא יכיל בן
אלעשה למיסבל קם ונפק הוא ואינתתיה
מתמן מאי בן אלעשה דתניא אלא לחנם
פירד בן אלעשה את מעותיו אלא להראות
בהן תספורת של כ"ג דכתיב יכסום יכסמו
את ראשיהם תנא כעין לוליינית מאי לוליינית
אמר רבא ראשו של זה בצד עיקרו של זה
והיינו תספורת של כהן גדול: ובדלעת
הרמוצה: מאי דלעת הרמוצה אמר שמואל
קרא קרקואי רב אשי אמר דלעת הטמונה
ברמין איתביה רבינא לרב אשי רבי נחמיה
אומר דלעת ארמית היא דלעת המצרות
כלאים עם היונית כלאים עם הרמוצה תיובתא:
מתני' הנודר ממעשה קדשה אין אסור
אלא ממעשה רחשא. אמר קונם היווד
לקדשה א"ל שאתני מועם אסור בכל הנעשה
בקדשה: **גב' תניא הנודר מן היווד לקדשה**
אסור ביודר לאילפם שכבר ירד לקדשה
קודם שיודר לאילפם מן היווד לאילפם מותר
ביודר לקדשה מן הנעשה בקדשה מותר
בנעשה באילפם מן הנעשה באילפם מותר
בנעשה בקדשה הנודר מן היווד לתגור אין
אסור אלא בפת ואם אמר כל מעשה תגור
עלי אסור בכל הנעשים בתגור:
מתני'

תוספות
בקדשה אסור ביודר לאילפם. אחר שירד לקדשה יורד לקדשה משמע שירד תמלה לקדשה: מן היווד
לאילפם מותר ביודר לקדשה. מחילה אע"פ שנגמר באילפס דיווד לעולם משמע על שם תמלה ירמחו
ולא על שם סופו: מן הנעשה בקדשה. משמע העמך הלך מוסר היווד לקדשה תמלה ונגמר באילפם:
מן היווד לתגור אינו אסור אלא בפת. ללא אוקרי יורד בתגור אלא פת כגב' כל מעשה תגור עלי
אסור בכל הנעשה בתגור. י"ע דמשמע דהחילוק בין יורד למעשה ואמאי תמל כל מעשה איך כירשא לימי
כל יורד:

דכל גריוא דבעינא. בלחיה מדה שארצה לקח: חפיה כופרא.
זיפתו מבחון כדי שיחזיק החטים: ליכיל לי. ימדוד לי: דרשינא כד.
כלומר שאתה חייב לי: שתינא המרא נקדווא דאנוך. שאציק
ירקד: ובקיקני דאמך. בזמיתגה שאמך תמוג לי הכוס: מאי
סועבה. עשו שניהם: **תרמי לי**
נעלא. תמוג לי הכוס כמו אנטל:
תועה אשה זה. כלומר שזמית את
אשתו של היתר ותפס וזו של זנות:
כי עניינא קמא. תיתי דביתכי תירמי
לי ולדידיה א"ל קוס רקוד לי: **מאי**
סבל. דכתיב: ואשה לא תעמוד לפני
קפרא לברתיה דרבי למחר שתניא חמרא
בריקודא דאבך ובקורקני דאמך בן אלעשה
חתניה דרבי הוה ועשיר גדול הוה אומניה
לבי הילולא דרבי שמעון ברבי א"ל בר
קפרא לרבי מאי יתועבה כל דא"ל רבי דהכין
הוא תועבה פרכה בר קפרא א"ל פרשיה
את א"ל תיתי דביתכי תירמי לי נמלא אתת
רמיא ליה א"ל לר' קום רקוד לי דאימר לך
הכי אמר רחמנא תועבה תועה אתה בה
לכסא אחרינא א"ל מאי תבא א"ל כי עניינא
קדמאה א"ל עיביד לי דאומר לך עבד אמר
ליה תבל הוא תבלין יש בה מי שניא הדא
ביאה מן כולהון ביאות אמר ליה ומאי
צוימה אמר ליה עיביד כי עניינא קדמאה
עבד ואמר ליה זו מה היא לא יכיל בן
אלעשה למיסבל קם ונפק הוא ואינתתיה
מתמן מאי בן אלעשה דתניא אלא לחנם
פירד בן אלעשה את מעותיו אלא להראות
בהן תספורת של כ"ג דכתיב יכסום יכסמו
את ראשיהם תנא כעין לוליינית מאי לוליינית
אמר רבא ראשו של זה בצד עיקרו של זה
והיינו תספורת של כהן גדול: ובדלעת
הרמוצה: מאי דלעת הרמוצה אמר שמואל
קרא קרקואי רב אשי אמר דלעת הטמונה
ברמין איתביה רבינא לרב אשי רבי נחמיה
אומר דלעת ארמית היא דלעת המצרות
כלאים עם היונית כלאים עם הרמוצה תיובתא:
מתני' הנודר ממעשה קדשה אין אסור
אלא ממעשה רחשא. אמר קונם היווד
לקדשה א"ל שאתני מועם אסור בכל הנעשה
בקדשה: **גב' תניא הנודר מן היווד לקדשה**
אסור ביודר לאילפם שכבר ירד לקדשה
קודם שיודר לאילפם מן היווד לאילפם מותר
ביודר לקדשה מן הנעשה בקדשה מותר
בנעשה באילפם מן הנעשה באילפם מותר
בנעשה בקדשה הנודר מן היווד לתגור אין
אסור אלא בפת ואם אמר כל מעשה תגור
עלי אסור בכל הנעשים בתגור:
מתני'

תורה אור השלם
1. ואיש אשר ישכב את
זכר אשה
תועבה עשו שניהם מות
ימיתו וימיתם בהם
2. ובכל בהמה לא תתן
שבבךך לטמאה לפי
ואשה לא תעמד לפני
בהמה לברכה תבל
הוא:
3. ערות אשה ובתה לא
תגלה את בת בנה ואת
בת בתה לא תחל ללולת
ערוהה שארה הנה ומה
הוא:
4. וראשם לא יגלו
ופער לא יגלוהו כסום
יקסמו את ראשיהם:
ויחזקאל מד כ

מוסף רש"י
זו מה היא. לנעין
ספק יבמות לז. בן
אלעשה. תמני של רבי
היה ומן ממון ולמנו לי
אותה תספורת (שנדרין
בב). כסום יכסמו את
ראשיהם. כסוקמת הו
ספורין שבנות. ראש של
זה לנד עיקרו של זה. כך
שמעתי משמעו של ר' מנחם
ז"ל וימת לפשו לנעין
מת דבר אשה. לא נזית
ראש ולא גידול שער אלא
מגדה שיה אמול"ר בע"מ
(ויחזקאל מד כ). לאילפם.
קערה (ביצה דב).

דאבך ובקורקני דאמך. כמו מקדשים טרפי"י: תועה אחת בה. שמתין נשומין והולין אלו משכב זכור:
בבלין יש. צניאה זו משניה הלא צניאה מכל צניאות: קרי קרקואי. ילועין על אמו מלל שאינו בכלל
נפשי: דלעת הרמוצה ברמין. אינו בכלל נפשי: בלאים. מכלל דהרמוצה לא הו טמונה ברמין אלא על
שם מקום הוא: הנודר ממעשה קדשה אינו אסור אלא במעשה רחשא. דבר שנגמרה בקדשה ואין אסור
באילפם אסור בכל המעשה בקדשה ואפילו גמרו באילפם: תנא הנודר מן היווד